

ZNALECKÝ POSUDEK

Z oboru školství a kultura, odvětví: umění
literární, specializace: tvorba, distribuce a
užívání autorských práv.

JUDr. Jiří MATZNER, Ph.D., LL.M.

12/04/2021

Stručný popis předmětu znaleckého posudku:

Posouzení, zda předložené dílo (Personální audit) je výsledkem jedinečné tvůrčí
činnosti popř. v jakých konkrétních částech a rozsahu.

Obsah

Zadavatel	3
Podklady	3
Znalecký úkol – odborná otázka zadaná zadavatelem	4
Obecné předpoklady posudku.....	5
Základní zásady.....	5
Vymezení	6
Vybrané zdroje dat	6
Zákonné vymezení autorského díla	8
Pozitivní vymezení autorského díla	8
Negativní vymezení autorského díla.....	8
Pojmové znaky autorského díla	8
Syntéza posuzovaného případu.....	10
Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.4.2007, sp.zn. 30 C do 739/2007	13
Odpovědi na položený odborný dotaz	15
Závěr	16

Zadavatel

Ústecký kraj, Velká Hradební 3118/48, Ústí nad Labem, IČO: 70892156.

Podklady

- Personální audit Krajského úřadu Ústeckého kraje, Ústecký kraj, září 2018.
- Smlouva o provedení personálního auditu uzavřená mezi Ústeckým krajem, jako objednatelem a Deloitte Advisory s.r.o., Karolínská 654/2, Praha 8, IČO 27582167 ze dne 18.4.2018.
- Rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR ze dne 26.2.2021 č.j.: MV- 5564-32/ODK-2020, o odvolání proti rozhodnutí Ústeckého kraje sp.zn.: KUUK/030267/2020, kterým bylo rozhodnuto o odmítnutí žádosti odvolatele o poskytnutí informací podle informačního zákona.
- Žádost o vyjádření k poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ze dne 20.5.2020 adresovanou Deloitte Advisory s.r.o., zaslanou Ústeckým krajem (žádost o souhlas).
- Vyjádření k žádosti o vyjádření k poskytnutí informace podle zákona č. 106/1999 Sb., ze dne 28.4.2020 (dle přesvědčení znalce jde o chybu v psaní, když datum reakce nemůže předcházet datu žádosti) od Deloitte Advisory s.r.o. adresátu Ústeckému kraji (poskytnutí souhlasu pouze k nahlédnutí).
- Výzva ve věci žádosti o informace dle zákona č. 106/1999 Sb., ze dne 19.2.2021 adresovaná Deloitte Advisory s.r.o. od Ústeckého kraje (žádost o souhlas).

Znalecký úkol – odborná otázka zadaná zadavatelem

Znalci bylo uloženo, na základě uzavřené smlouvy se zadavatelem (Ústecký kraj):

Odborná otázka:

- 1) Je dílo výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti popř. v jakých konkrétních částech a rozsahu, a to s přihlédnutím k podmínce dostatečného tvůrčího prostoru (možnost svobodné a kreativní volby) a zvláštních osobních vlastností autorů (osobní otisk autora), jakož i k objektivní determinaci plynoucí ze zadání díla, jeho povahy a metod jeho vytvoření jakožto personálního auditu?

Dílem se rozumí personální audit Krajského úřadu Ústeckého kraje zpracovaný společností Deloitte Advisory s.r.o. na základě smlouvy o provedení personálního auditu ze dne 18. 4. 2018.

Účel použití znaleckého posudku:

Zadavatel požádal o vypracování znaleckého posudku v návaznosti na jeho záměr vypořádání námitek a vydání zákonného rozhodnutí, odpovědi na položenou odbornou otázku v návaznosti na doručené rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR. Rozhodnutím ministerstva bylo zrušeno rozhodnutí Ústeckého kraje - Krajského úřadu Ústeckého kraje o odmítnutí žádosti žadatele o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, pro nepřezkoumatelnost. Žádostí o poskytnutí informace bylo požadováno poskytnutí personálního auditu zpracovaného firmou Deloitte Advisory s.r.o. ohledně Krajského úřadu Ústeckého kraje.

Zadavatel sdělil, že cílem nejen znaleckého posudku, ale i externího právního stanoviska je vydání zákonného rozhodnutí v intencích právního názoru ministerstva, kterým jsme vázáni.

Obecné předpoklady posudku

Posudek je zpracován v souladu s následujícími obecnými předpoklady a omezujícími podmínkami:

- posudek vychází z obecně dostupných informací a z informací předložených Zadavatelem.

Zpracovatel tudíž neodpovídá zejména za:

- pravost a platnost práv;
- pravost a platnost předložených listin, jejichž existence měla nebo mohla mít vliv na provedení posudku.

Zpracovatel vychází z toho, že informace získané z podkladů listin jsou věrohodné a správné a nejsou tudíž ve všech případech ověřovány z hlediska jejich přesnosti a úplnosti.

Základní zásady

Při zpracování tohoto posudku Zpracovatel aplikoval základní zásady podporující objektivitu posudku, nezávislost znalce a transparentnost použitých postupů. Jedná se především o následující zásady:

- posudek nezávisle, nestranně a komplexně přihlíží ke všem Zpracovateli známým skutečnostem, ke kterým mohlo být při jeho zpracování přihlédnuto (zásada komplexnosti);
- při zpracování tohoto posudku byly použity postupy a metody v souladu s obecnými předpoklady a principy (zásada vnitřní konzistence);
- zpracovatel konstatuje, že není žádným způsobem závislý na výsledku posudku (zásada nezávislosti a nestrannosti);
- posouzení je opakovatelné, což znamená, že je kýmkoliv přezkoumatelné. Vzhledem k transparentním a obecně známým postupům může Zadavatel tohoto posudku přezkoumat použitý postup jiným Zpracovatelem (zásada opakovatelnosti posouzení);
- v tomto posudku byly důvodně a odůvodněně použity takové metodické postupy, které byly vhodné, přiměřené a plně vyhovující relevantním

informacím, kterými Zpracovatel disponoval (zásada důvodnosti a odůvodněnosti);

- zdroje, z nichž bylo čerpáno pro účely tohoto posudku, považuje Zpracovatel za věrohodné (zásada spolehlivosti).

Vymezení

Předmětem znaleckého úkolu není odpověď na právní otázky, které z principu nemůže odpovědět znalec, protože znalci přísluší odpovídat pouze na odborné dotazy a zadání, nikoliv na právní otázky, které v případě spornosti/sporu je povolán odpověď (závazně) pouze soud, ve smyslu zásady *iura novit curia*¹.

Vymezení úkolu je charakterizováno samotným obsahem položeného dotazu – odborného otázky, kdy zcela zjevně zpracovateli posudku přísluší odpověď na dotazy odborné.

Vybrané zdroje dat

Zpracovatel vyšel z předpokladu čtenářské gramotnosti, která je souborem mnoha dovedností, které se vzájemně doplňují a provázejí. Definice čtenářské gramotnosti existuje několik. Při zpracování zdroje dat zpracovatel použil definici čtenářské gramotnosti: „Čtenářská gramotnost představuje porozumění, využívání, posuzování a angažování se v psaných textech za účelem dosažení cílů jedince, rozšíření jeho znalostí a potenciálu a aktivní účasti ve společnosti.“²

Rozvíjení čtenářské gramotnosti znamená rozvíjení souboru několika různých „kognitivních kompetencí od základního dekodování znaků ke znalosti slovní zásoby, gramatiky a širší lingvistiky, znalosti o struktuře textu a jeho charakteristických vlastnostech až k všeobecnému porozumění světu. Zahrnuje též metakognitivní dovednosti, tzn. povědomí o různých účinných postupech při zpracování textů a schopnost je při čtení využívat.“³

Základním principem zpracování dat, tedy zpracování obsahu předloženého díla – „personální audit Krajského úřadu Ústeckého kraje zpracovaný společností Deloitte Advisory s.r.o.“ se kterým znalec pracoval, vychází z roviny porozumění zjištěných výstupů (vstupních dat) uvedených v jednotlivých kapitolách posuzovaného díla (tedy

¹ Jde o právní zásadu, známá už z římského práva, která znamená, že soud neprovádí dokazování v otázkách právních, ale pouze skutkových. Soud je povolán k tomu, aby právo vykládal a proto musí při svém rozhodování vždy věc právně zhodnotit sám – dle Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 26. září 2007, sp. zn. 25 Cdo 1143/2006, [cit. 2015-02-26] – se nedokazuje ani tuzemské ani zahraniční právo.

² Straková, J. a kol.; Vědomosti a dovednosti pro život. Praha: ÚIV, 2002.

³ ČSI: Úlohy pro rozvoj čtenářské gramotnosti. ČSI, 2013, str. 5.

jednotlivými zpracovateli daného personálního auditu), schopnosti porozumění jejich obsahu a převedení či přeformulování do jazyka s vysvětlením, včetně návrhů a doporučení. Uvedené posouzení vychází z tradičního členění dle tzv. Bloomova taxonomie⁴:

Zapamatování – definovat, pojmenovat, popsat, vyhledat a vysvětlit;

Pochopení – interpretovat, objasnit, vyjádřit vlastními slovy či jinou formou;

Aplikace – porovnat, sestavit graf, vyhodnotit, uspořádat;

Analýza – provést rozbor, rozhodnout, popsat;

Syntéza – napsat sdělení, vyvodit obecné závěry, zpracovat zprávu;

Hodnocení – posoudit, uvést klady a zápory, zdůvodnit.

Postup aplikace jednotlivých shora uvedených kognitivních kategorií bylo základem pro posouzení a zodpovězení otázky, zda jednotlivé kapitoly, resp. texty použité v rámci předestřené díla, dávají předpoklad pro posouzení jedinečné tvůrčí činnosti, v jakých konkrétních částech, a to s přihlédnutím k podmínce dostatečného tvůrčího prostoru fyzické osoby – autora textu.

Schopnost postupně zpracovat data, grafy či odpovědi na položené otázky, popis děje či pochopení samotného obsahu, vyvození závěrů, jejich hodnocení, zpracování sdělení a interpretace závěrů se fakticky promítne právě v tom, že fyzická osoba je individualita a jedinečná ve své schopnosti provést jednotlivé stupně kognitivních cílů. Samotné převedení do jazyka, jeho srozumitelnost, včetně formulací pro cílovou skupinu předpokládá využití všech shora uvedených prvků, které vytváří jedinečné a individuální výstupy. Tyto se projeví a promítnou do formulace jednotlivých kategorií. Jinými slovy, při shodnosti vstupních dat, dojde k jejich jazykovému popisu s ohledem na rozsah slovní zásoby, gramatiky a širší lingvistiky, znalosti o struktuře textu a promítnutí charakteristických vlastností jednotlivce. Z uvedené však nelze učinit závěr o naplnění pojmových znaků autorského díla, tak, jak definováno v zákoně.

⁴ Členění kognitivních cílů do šesti hierarchicky uspořádaných kategorií

Zákonné vymezení autorského díla

Předmětem autorskoprávní ochrany je dílo, které vyhovuje (splňuje) pojmu autorského díla vymezeného zákonem a není ustanovením zákona z této ochrany vyloučeno.

Pozitivní vymezení autorského díla

Zákon o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o znění některých zákonů (autorský zákon) č. 121/2000 Sb., ze dne 7. dubna 2000, ve znění pozdějších změn, definuje ve svém ustanovení § 2 odst. 1) **autorské dílo** – předmětem práva autorského je dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam (dále jen dílo). Dílem je zejména **dílo slovesné vyjádřené řečí nebo písmem**, dílo hudební, dílo dramatické a dílo hudebně dramatické, dílo choreografické a dílo pantomimické, dílo fotografické a dílo vyjádřené postupem podobným fotografii, dílo audiovizuální, jako je dílo kinematografické, dílo výtvarné, jako je dílo malířské, grafické a sochařské, dílo architektonické včetně díla urbanistického, dílo užitého umění a dílo kartografické.

Negativní vymezení autorského díla

Autorský zákon vedle pozitivního vymezení (jak uvedeno shora) vymezuje - vylučuje z ochrany autorským zákonem prvky, které za dílo výslovně nepovažuje. Podle ustanovení § 2 odst. 6) **dílem není** – zejména námět sám o sobě, denní zpráva nebo **jiný údaj sám o sobě, myšlenka, postup, princip, metoda**, objev, vědecká teorie, matematický a obdobný vzorec, **statistický graf a podobný předmět sám o sobě**.

Pojmové znaky autorského díla

Autorský zákon ve svém ustanovení (shora citovaném) § 2 vymezuje pojmové znaky autorského díla tak, že naplňuje-li předmět tyto zákonné znaky, jde o autorské dílo, což jej odlišuje od obecných děl. Z hlediska zákona musejí být všechny níže uvedené **znaky splněny kumulativně**:

1. Musí jít o dílo literární a jiné dílo umělecké či dílo vědecké;
2. Musí jít o jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora;
3. Musí být vyjádřeno v jakékoli smysly vnímatelné podobě.

Splněním uvedených znaků u vytvořeného díla dochází ke vzniku autorského díla jako předmětu autorskoprávní ochrany, aniž by bylo třeba splnění jakýchkoliv dalších, zejména formálních podmínek.

Prvním pojmovým zákonným znakem je kategorie díla. Zákon rozeznává dva druhy, přičemž jde o **dílo umělecké** a druhou kategorií je **dílo vědecké**. Je nutné upozornit, že dílo literární (samo o sobě) není a netvoří žádnou zvláštní a samostatnou kategorii, ale jde o subkategorii díla uměleckého.⁵

Druhým pojmovým zákonným znakem je **jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora**. Samotný výraz „tvůrčí činnost“ znamená, že jde o činnost duševní. Ta je vždy a výlučně spojena s fyzickou osobou – autorem. Mechanická činnost jako je kopírování, přepisování, přetištění, opsání, netvůrčí seskupení již vytvořených děl apod. vylučují vznik autorského díla, tedy i autorskoprávní ochranu takového výsledku činnosti. V této souvislosti lze odlišit lidskou činnost tvůrčí a netvůrčí, i přesto, že v obou případech půjde o činnost duševní. Zcela zásadní se jeví podmínka pro vznik autorského díla spočívající v individualitě osobnosti. Jedinečný výsledek tvůrčí činnosti autora je tak pouze takový výsledek, který je výronem osobnosti autora (jeho tvůrčí fantazie), a tím je statisticky jedinečné.⁶ To znamená, že dílo musí být jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a splňovat literární, jiný umělecký (např. architektonický, hudební apod.) či vědecký počín. **Dílo literárně umělecké je tedy svou povahou schopno ve vnímajícím člověku vyvolat obraz literatury** (či jiného umění nebo vědy) samé a obsahuje alespoň minimální stupeň hodnoty, jinak by objektivně nemohlo být vnímáno jako dílo literární. Uvedená vlastnost díla je velmi významným legálním pojmovým znakem dle zákona. Právě až díky tomuto prvku je možné v řadě případů právně klasifikovat příslušný nemotný statek. Tento prvek znamená, že literární dílo je schopno působit na krasocit čtenářů.⁷ V této souvislosti je současně nutné připomenout, že autorský zákon předpokládá určitou (byť minimální) hodnotu díla (umělecká či vědecká), srovnej ustanovení § 11 odst. 3 autorského zákona. Význam díla pro samotnou vědu není rozhodující. Samotná hodnota (materiální) díla nerozhoduje o naplnění/nenaplnění popisovaného pojmového znaku.

Třetím pojmovým zákonným znakem je **vyjádření díla v jakékoli smysly vnímatelné (objektivně) podobě** – srovnej ustanovení § 9 odst. 1 autorského zákona. Vyjádření

⁵ Telec, I., Tůma, P.: Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-608-4, str. 15.

⁶ Karel Knap – Milena Opltová – Jan Kříž – Michal Růžička: Práva k nemotným statkům, Praha 1994, CODEX, Nakladatelství Hugo Grotia, a.s.; ISBN 80901185-3-4, str. 67-68.

⁷ Telec, I., Tůma, P.: Autorský zákon. Komentář. 1. vydání. Praha: C.H.Beck, 2007, ISBN 978-80-7179-608-4, str. 21.

díla nemusí spočívat v jeho zachycení v hmotné podobě, ale postačuje pouze objektivně vnímatelná podoba, tedy např. zvuk, který sice není zachycen na hmotný nosič, ale je slyšitelný posluchači, takové zhmotnění splňuje zákonný znak.

Závěr, zda jde v konkrétním případě o autorské dílo je závěrem ve skrze právním, neboť pojmové znaky díla jsou právními kategoriemi, nikoliv otázkou pro odborné posouzení.

Předmětem znaleckého posouzení není posouzení, zda slovní spojení (text) obsažený v předmětném personálním auditu naplňuje literárně-uměleckou kategorii (dílo slovesné), ale má dojít k posouzení, zda je personální audit výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti autora (autorů), když vyjádření personálního auditu v písemné podobě splňuje prvek smyslu objektivně vnímatelného výstupu.

Syntéza posuzovaného případu

Personální audit je pojem používaný pro jednorázovou analýzu lidských zdrojů v organizaci. Personální audit může mít různé cíle a přínosy podle aktuálních potřeb organizace, resp. požadavku jeho zadavatele. Předmětem takového personálního auditu je objektivní a nezávislé přezkoumání a zhodnocení stavu a návrh řešení ke zvýšení efektivnosti jednotlivců, organizačních jednotek i celé organizace. Je to jeden z nástrojů ke zvýšení efektivnosti a výkonnosti organizace, který využívá měkké i tvrdé techniky (například Assessment centra, mystery metody, individuální rozhovory) ke zjištění potřebných informací.

V posuzovaném personálním auditu došlo k zadání hlavního cíle – zhodnocení míry efektivity jednotlivých procesů zajišťovaných Krajským úřadem Ústeckého kraje a organizačního uspořádání úřadu. Specifickým cílem bylo komplexní posouzení procesů z hlediska personálního a technického/IT, zabezpečení efektivity jejich výstupů a organizačního ukotvení procesů. Použité metody: Desk research, individuální rozhovory, procesní analýza, dotazníkové šetření, SWOT analýza, benchmarking.

Jak plyne z obsahu první kapitoly – Manažerské shrnutí, došlo v průběhu 5 měsíců k využití jednotlivých metod (shora uvedených) – kapitola 2, jejich aplikaci v dané organizaci – kapitola 2, interpretaci získaných výstupů vlastními slovy – kapitola 3,

porovnání s dalšími (5) kraji, promítnutí dat do grafického znázornění (každá kapitola), popisu zjištění - kapitola 3, vyvození závěrů a sdělení doporučení – kapitola 4 a 5.

Z uvedeného členění, resp. obsahu písemné části personálního auditu je znatelná schopnost jednotlivého pisatele (autora) formulovat jednotlivé kategorie a dle svých jedinečných schopností tyto promítnout do textu. Jde tedy o slovesné vyjádření písemnou formou schopnosti individuálního autora vyjádřit jedinečným způsobem, který je charakteristický právě pro daného zpracovatele - autora s ohledem na jeho jazykovou vybavenost, slovní zásobu, gramatiku a lingvistiku, promítnutí jeho jedinečných schopností formulovat zjištěné závěry a vyjádřit myšlenku ve formě strukturovaného textu, což vše představuje jedinečnou charakteristiku vlastností jednotlivce – autora.

Pro posouzení naplnění znaku slovesného autorského díla je však nezbytné, aby v daném díle byl shledán i prvek objektivně vyvolávající umělecké vnímání, tedy určitého nehmotného výsledku činnosti na straně veřejnosti jakožto součásti umění. Děje se tak na základě přítomnosti smysly vnímatelného a intersubjektivně vystižitelného prvku uměleckosti v umělecko – estetickém smyslu.

Za právně objektivizační hledisko slouží smyslové vnímání uměleckosti průměrným (běžným) čtenářem (divákem, posluchačem, návštěvníkem apod.), z řad veřejnosti. Takový prvek je autorskoprávně významným prvkem a díky němu má určitý výsledek právní povahu autorského, resp. uměleckého díla ve smyslu autorského zákona. Tudíž se jedná o předmět absolutních majetkových a osobnostních práv autorských stanovených či uznaných zákonem. Podobně se setkáváme s právně významnými prvky např. u ochranných známek.

Metodický, resp. úvahový postup v našem případě spočívá v rozpoznání uměleckých znaků nehmotného výsledku, pokud v něm jsou přítomny, jimiž se vyznačuje uměleckost takového výsledku. Nejprve je však nutno vyloučit všechny předurčenosti technikou, určením, předpisy, použitím metod apod. Poté je posouzena existence tvůrčího prostoru, pokud byl vůbec přítomen a následně, zda byl využit, tzn. jakými a v čem spočívajícími uměleckými prvky byl vystižen. Právě v důsledku přítomnosti uměleckých prvků, např. prvků slovesného umění, na kterých je založena uměleckost výsledku, je určený nehmotný výsledek autorským dílem jakožto předmětem práva autorského. Následkem vytvoření takového výsledku ze zákona, bez dalšího, vznikají absolutní autorská práva (osobnostní, majetková).

V právu autorském mluvíme o vnímání uměleckosti výsledku na straně veřejnosti. Profesionální vnímání umění, např. uměleckým kritikem z povolání či jiným odborníkem včetně soudního znalce, tu nemá místo. Není autorskoprávně významné.

Jedinečnost výsledku se posuzuje podle toho, zda jsou v něm přítomny tvůrčí prvky jedinečného rázu a v čem spočívají. Jedinečnost uměleckého rázu autorského díla vyplývá z jedinečnosti osobnosti každého tvůrce. V podstatě se jedná o popis nehmotného výsledku, pro který musí být příznačné jedinečné umělecké nebo vědecké tvůrčí prvky a v čem spočívají.

Důkaz ohledání předmětu se provede jeho přečtením, zhlédnutím, poslechnutím nebo smyslovým vnímáním. Cíl ohledání předmětu spočívá v nalezení těch jeho uměleckých prvků, které mají autorskoprávní význam. V daném případě se jedná o posouzení přítomnosti uměleckosti výsledku, resp. též jedinečnosti a tvůrčí činnosti.

U většiny autorských děl se jedná o umělecká díla již na první pohled na základě obecné zkušenosti, která je obecně sdílena podstatnou částí společnosti v místě a čase. Tzn. bez technických pochybností nebo sporností, které by bylo nutno nejprve odstranit. Metodicky vzato, ohledání předmětu se v případě pochybných nebo sporných otázek, zda se jedná o autorské dílo, provede popisně - rozborovou metodou, která má svou logickou souslednost a která je založena na logickém úsudku soudcovském (nebo úřednickém), ústícím v právní závěr.

Co se týče personálního auditu, jedná se o analýzu procesů, posouzení efektivnosti a sledující hospodářské využití pro danou organizaci. Podstatný je proto jeho ekonomický význam využitelnosti a realizovatelnosti nejen zjištění samotných, ale především implementace formulovaných doporučení, zjevně tedy hospodářský význam pro zadavatele.

Z hlediska práva autorského sice může jít o výsledek tvůrčí činnosti v obecném významu „tvorby“ jako duševní činnosti. Chybí zde ale jedinečnost, resp. neopakovatelnost zjištění, popisu využitých metod, unikátnost zpracovaných dat, formulace jejich doporučení, která by pramenila z jedinečné osobnosti původce. Jinak řečeno „nikdo jiný by to takto nenapsal“.

Vzhledem k hospodářskému určení a obecně formulovaných částí nejen v popisu jednotlivých kapitol, obecného popisu využitých metod a velmi stručně formulovaných zjištěních v jednotlivých kapitolách, **nelze zde hovořit o jedinečnosti ve smyslu umělecké jedinečnosti výsledku**. Jednotlivé kapitoly jsou výsledkem slovního popisu, který je výsledkem jedinečnosti činnosti daného pisatele – autora, ale pro jeho značnou obecnost, jednoduchost ve vyjadřování či využití běžných slovních spojení, lze konstatovat, že jde o spojení z obecné či odborné slovní zásoby, které však nepřesahuje zvláštností modulovaných osobnostních vlastností jednotlivce,

kvalifikovaného zpracovatele personálního auditu. I z těchto důvodů pak nelze posuzovaný personální audit objektivně smysly vnímat jako součást umění, a to pro nedostatek jakéhokoli umělecko – estetického prvku, když slovní prvky jsou součástí obecné slovní, resp. obchodní či odborné, zásoby.

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30.4.2007, sp.zn. 30 C do 739/2007

„Tvůrčí činnost, všechny její druhy, jako pojem autorskoprávní, lze charakterizovat jako činnost spočívající ve „vytvoření“ něčeho nehmotného s tím, že dosažení tohoto cíleného i necíleného výsledku závisí v osobních vlastnostech tvůrce, bez nichž by tento výtvar (duševní plot tvůrčí povahy literární, jiné umělecké nebo vědecké) nebyl vůbec dosažen. „Zvláštními osobními vlastnostmi“ autora díla je zejména schopnost tvořit, což je schopnost jeho ducha, a to in concreto tvořit literárně, jinak umělecky nebo vědecky. S touto schopností bývá spojeno i nadání (talent), fantazie aj. prvky patřící mezi osobní vlastnosti, které si lidský duch přináší do běžného života a které rovněž nabývá například životní praxí, vzděláním, životní zkušeností apod. K výkonu tvůrčí činnosti je zapotřebí i bohatost fantazie, inspirace a často i intuice, tvůrčí prostředí, tvůrčí klid nebo naopak tvůrčí vzruch apod., někdy i potřeba tvůrčí svobody aj. prvky, jevy nebo vlivy. Právě z povahy „zvláštních osobních vlastností“ vyplývá, že duševní plod tvorby, k níž byly tyto zvláštní osobní vlastnosti člověka využity, je povahově (a pojmově) neoddělitelným tvůrčím projevem individualizovaného lidského ducha, formujícího samu osobnost. **Proto je i samo „vytvoření“, resp. tvorba, díla tvůrčí činností nezaměnitelného osobitého rázu.** Z toho pak nauka, alespoň ve větší části kontinentální Evropy, odvozuje teoretickou koncepci autorskoprávní individuality díla relativněji chápanou ve smyslu statistické pravděpodobnosti jedinečnosti díla. Nikoli tedy ve smyslu jedinečnosti díla naprosto absolutní ve smyslu filozofickém. Autorskoprávní doktrinální chápání jedinečnosti díla ve smyslu statistické pravděpodobnosti je jistým juristickým ústupkem z přirozených ontologických pozic, který si vyžádaly změny technických poměrů a v jejich důsledku vznik celé řady děl, tradičně označovaných jako „díla malé mince“ (Werke der Kleine Münze, oeuvres de petit valeur), která postrádají individualizační rysy, popř. je mají jen v zanedbatelné míře, která není dostatečná k rozlišení jednotlivých děl. Takto (a podobně) chápána jedinečnost díla bývá v nauce označována jako jeho „autorskoprávní individualita“, tzn. jako jedinečnost díla v načrtnutém juristickém (autorskoprávním), tj. specifickém, významu tohoto výrazu. Nejde o individualitu v obecném smyslu, nýbrž o nejosobitější ztvárnění výtvaru na základě autora svobodnému výběru z tvůrčích možností. Jedinečnost díla přitom odpovídá i pojmu neopakovatelnost díla. Při tomto pojetí díla jako předmětu práva

autorského tedy nejde o individualitu díla stoprocentní, ale jen o jedinečnost, která se blíží jedinečnosti absolutní. Zmíněná tvůrčí činnost, neboli tvorba díla, přitom nespočívá ve vynalezení, kdy stejného výsledku (řešení) lze dosáhnout různými individuálními postupy, ani nespočívá v objevení toho, co již objektivně existovalo, ale nebylo známo. Proto nelze tvůrčí činnost ve smyslu zákona charakterizovat jako činnost technickou apod. (srov. Doc. JUDr. Ivo Telec, CSc., Autorský zákon, Komentáře, C.H.Beck 1997).“ (obsah shodně jako v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn.: 30 Cdo 739/2007, ze dne 30.04.2007, také rozsudku NS ČR: sp.zn.: 30 Cdo 60/2011, ze dne 29.03.2012, také rozhodnutí NS ČR: sp.zn.: 30 Cdo 360/2015, ze dne 24.6.2015).

Dílo „malé mince“⁸

V kontinentální Evropě byl zrušen systém privilegií ve Francii v 90. letech 18. stol. revolučními dekrety o autorském právu. V první polovině 19. stol. pak zde byly vydány autorské zákony, které vycházely z opačného principu než anglické právo - z ochrany autora a jeho osobních práv jako základu, na němž teprve byla položena práva ekonomické povahy (na využití a na odměnu). Francouzské právo na rozdíl od anglo-amerického chrání jen díla vysoké hodnoty a neuplatňuje se u tzv. **děl malé mince**. Označuje se někdy též jako "droit d'auteur" jako protiklad ke "Copyrightu". Tento systém byl přijat i v Německu (Werke der Klaine Münze) a stal se ve druhé polovině 19. stol. **základem úpravy mezinárodní - Revidované úmluvy bernské**. Tvůrčí povaha jako výsledek fantazie tvůrce znamená, že dílo musí být jedinečné, individuální, že objektivně statisticky je velmi nepravděpodobné, že budou vytvořena dvě stejná díla nezávisle na sobě dvěma osobami. To má velký význam u tzv. děl malé mince, **která dle AutZ chráněna nejsou** - např. rutinní programy, kompilace dat, uspořádání databáze podle abecedy, **použití známých postupů a standardních způsobů**, jednoduchá grafika či rutinní díla užitého umění aj., kde je pravděpodobné (a občas se to stane), že jsou nezávisle paralelně vytvořeny dva stejné produkty/díla.

Je třeba posoudit, zda slovní vyjádření posuzovaného personálního auditu naplňuje literárně-uměleckou kategorii (dílo slovesné), ve kterém je přítomen min. prvek uměleckého ztvárnění použitých slov. Jde tedy o posouzení, zda takové spojení vykazuje znaky, které lze pod uvedenou kategorii podřadit. Ze shora uvedených

⁸ Doc. JUDr. Martin Boháček, CSc.; Autorské právo a knihovny, VŠE Praha, katedra práva, výňatek z: nb.vse.cz/~bohacek/pr202/matp202/knihovny.doc

zjištění slovních spojení je možné uzavřít, že slovní spojení je sice výsledkem autorova nápadu, jeho myšlenky, kterou vyjádřil. Samotné vyjádření, tedy napsání samotného spojení slov, bylo vyjádřeno v objektivně vnímatelné podobě – lze jej přechýšit. Samotný text (textové části) však nevykazuje naplnění umělecké kategorie.

Odpovědi na položený odborný dotaz

Otázka:

Je dílo výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti popř. v jakých konkrétních částech a rozsahu, a to s přihlédnutím k podmínce dostatečného tvůrčího prostoru (možnost svobodné a kreativní volby) a zvláštních osobních vlastností autorů (osobní otisk autora), jakož i k objektivní determinaci plynoucí ze zadání díla, jeho povahy a metod jeho vytvoření jakožto personálního auditu?

Odpověď:

Slovní vyjádření postupů, metod, zjištění, jejich interpretace a doporučení je charakteristické pro zpracovatele ve smyslu jedinečnosti, vycházejíc z jeho individuálních schopností formulovat, využít jazyk, gramatiku, složitost větné stavby. Nejde však o takovou tvůrčí činnost, s takovým významem, aby bylo možné uzavřít, že svým obsahem i rozsahem jde nad rámec běžného jazykového vyjádření a spojení, typické pro odborné znalosti v daném oboru, tedy takové, které by přesahovalo označení tzv. dílo malé mince. Samotné textové části personálního auditu nenaplnují všechny znaky, pro které by bylo možné jej považovat za natolik charakteristické či jedinečné, včetně prvku uměleckého (slovesného), že by jak vnitřním, tak vnějším rozsahem charakterizovalo individualizovaný text, tedy jedinečný výsledek tvůrčí činnosti. Jednotlivé výrazy jsou používány v odborném jazyce (skupině), slovní spojení je výsledkem autorova jedinečné formulační schopnosti, vyjádřením a schopností formulovat jeho myšlenky v rovině odborné.

Závěr

Znalec se zabýval položenou otázkou, zda je dílo výsledkem jedinečné tvůrčí činnosti, včetně naplněním zákonných znaků vzniku autorského díla, významných prvků autorského díla i autorským dílem tzv. malé mince. I přesto, že závěr, zda jde v jednotlivých posuzovaných hodnoceních o autorské dílo není závěrem, který by mohl učinit znalec, neb jde o závěr právní, nikoliv znalecký, vyjádřil odborné závěry v obsahu tohoto posudku, včetně odpovědi na položenou otázku.

Znalec nepřibral ke zpracování tohoto posudku konzultanta.

ZNALECKÁ DOLOŽKA

Znalecký posudek jsem podal jako znalec jmenovaný rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 10.5.2010 čj. Spr 1173/2010 pro základní obor školství a kultura, pro odvětví umění literární se zvl. specializací, tvorba, distribuce a užívání autorských práv.

Znalec prohlašuje, ve smyslu ustanovení § 127a) o.s.ř., že si je vědom následků vědomě nepravdivého znaleckého posudku. Znalecký úkon je zapsán pod poř. číslem I/1/2021 znaleckého deníku (evidenci posudků).

V Praze dne 12.4.2021